

לו א ב ג ד מ"י פ"ג מהל' טומאת אוכלין הלכה ד: לו ה מ"י פ"ד מהלכות שחיטה הל' יג טו"ש"ע י"ד ס"י ב סעיף י: לח ו מ"י פ"א ע"א הל' ב סמג לאוין קלו טו"ש"ע י"ד ס"י ח: לט ז מ"י פ"ב מהל' טומאת מת הל' ג: מ ח מ"י פ"א מהלכות שחיטה ב"ה הל' ב: מא ט מ"י פ"א מהל' שער אבות הטומאות הלכה ח: מב י מ"י ע"א הלכה י: ✠

שיטה מקובצת

אן מטמאה טומאת אוכלים. י"ב ע"י תוס' לעיל דף כ"ב: א וטעמא דצריכה מחשבה משום: א אבל בכרכים תנן בבבבורות דאין צריכין: ה וליהכי הוי כפורש מן החי שאסור: א בעי ר"א מתניתא: א כיון דאינה מטמאה טומאת נבלות: חיה היא ומצלת או דלמא: א אבל נתכנס מאיליו כגון שהכניסוהו תינוקות או חיה אחר הפשט:

הוא"ל ויכול לגוררה ולהעמידה על פחות מבזית. פ"ה שיכול לחומכה בחמיכות קטנות פחותות מכזית בעודה מפרכסת ולא היה צריך לפרש כן אלא אפילו חמיכות גדולות ובלבד שלא יהיו אברים דבשר מן החי לא מטמא כדאמר לקמן בפרקין (דף קמ"ג): ועל הנבלה הוא דקאמר צריך ששייר **ולהעמידה על פחות מבזית**. ואל"ת השתא נמי סופו לטמא טומאה חמורה כיון דאילו מנטרף ליה עם חלי זית אחר מטמא כדאמר פ' דם שחיטה (כריסות דף כ"א). וי"ל דהתם נבלה שמתה לגמרי מהני צריך אכל הכא הואיל וסופו לטמא טומאה חמורה אחר שתמות שי"רפנה לכזית לא אמרי: **ומ"י** אמר חזקיה הכי דחזקיה לחזקיה °ניחא ליה לאקשווי אע"ג דהוי מלי לאקשווי בלאו הכי ממתניתין דקתני אכל לא טומאת נבילות לחזקיה דאמר מתה היא: **נחרה אין בה טומאה של ב"ום**. היינו נמי אין מטמאה טומאת אוכלין דקתני גבי שחט זה סימן אחד אלא משום דלא עשה זה דרך שחיטה נקט האי לינשא כלומר נחמה ° והתם פשוט דאין זה טומאה כלל כיון דלא עבד כלל דרך שחיטה: **ועובר כוכבים ששחט בהמה טהורה לישראל**. כדאמר נקט דאפי' לישראל דבשחיטה תליא מילתא אבר הפורש ממנה כפורש מן החי: **אביי** אמר אינה מצלת בו. וטעמא משום דכי חיה היא לכל דבריה ולכן רוצעה חייב ומי"מ מטמא טומאת אוכלין כיון דבת אכילה היא ובקוונ' פירש משום דלחומרה ומימה אי ספיקא היא אמאי רוצעה חייב: א

שסופה לטמא טומאה חמורה אמר חזקיה הואיל ויכול לגוררה ולהעמידה על פחות מבזית א"ל ר' ירמיה לרבי זירא ומי אמר חזקיה הכי והא איתמר שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכסת חזקיה אמר אינה לאברים ר' יוחנן אמר ישנה לאברים חזקיה אמר אינה לאברים מיהא היא רבי יוחנן אמר ישנה לאברים לאו מתה היא א"ל יצתה מכלל חיה ולכלל מתה לא באת גופא שחט בה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכסת חזקיה אמר אינה לאברים ר' יוחנן אמר ישנה לאברים אמר ר' אלעזר נקוט להא דר' יוחנן בידך דתני רב אושעיא כוותיה דתני רב אושעיא **לישראל ששחט בהמה טמאה לעובר כוכבים שחט בה שנים או רוב שנים ומפרכסת** א מטמאה טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלות אבר הפורש ממנה כפורש מן החי ובשר הפורש ממנה כבשר הפורש מן החי ואסור לבני נח ואפי' לאחר שתצא נפשה בשחט בה אחד או רוב אחד אינה מטמאה טומאת אוכלין נחרה אין בה טומאה של כלום ועובר כוכבים ששחט בהמה טהורה לישראל ומפרכסת מטמאה טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלה אבר הפורש ממנה כפורש מן החי ובשר הפורש ממנה כפורש מן החי ואסור לבני נח ואפילו לאחר שתצא נפשה שחט בה אחד או רוב אחד אינה מטמאה טומאת אוכלין **נחרה אין בה טומאה של כלום** ששחט עובר כוכבים במקום שאין עושה אותה טרפה ובא ישראל וגמרה כשרה שחט ישראל בין במקום שעושה אותה טרפה ובין במקום שאין עושה אותה טרפה ובא עובר כוכבים וגמר שחיטתו פסולה **הרוצה שיאכל מבהמה קודם שתצא נפשה חותך כזית בשר מבית שחיטתה ומולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה ומתירין לה עד שתצא נפשה ואוכלו אחד עובר כוכבים ואחד ישראל מותרין בו מסייע ליה לרב אידי בר אבין דאמר רב אידי בר אבין א"ר יצחק בר אשיין הרוצה שיכריא חותך כזית בשר מבית שחיטה ומולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה ומתירין לה עד שתצא נפשה אחד עובר כוכבים ואחד ישראל מותרים בו בעי ר' אלעזר שהיה בה דרם בה מיהו א"ל ההוא סבא הכי א"ר יוחנן צריכה הכשר שחיטה כבהמה טהורה הכשר למאי אמר רב שמואל בר יצחק בדיקת סכין בעא מיניה רבי זירא מרב ששת מהו שתציל על הבלועין שבתוכה א"ל מטמאה טומאת אוכלין ומצלת א"ל אינה מטמאה טומאת נבלות ולא תציל אמר אביי אינה מצלת על הבלועים שבתוכה דהא מטמאה טומאת אוכלין הוהרובעה חייב דהא אינה מטמאה טומאת נבלה: **רבי יהודה אומר האלל** [וכו'] אמר רב הונא והוא שכנסו ואמר רב הונא ישיני הצאי זיתים שישגן על גבי העור העור מבטלן אליבא**

שסופה לטמא טומאה חמורה. אדם ובגדים אם יאכלנה הילכך אינה צריכה הכשר דילפינן מזרעים. וטעמא דמחשבה משום דסתמא לאו לאכילה קיימא ובכפרים קיימין שאין רגילים לאכול עופות אבל בכרכים תנן (עוקצין פ"ג משנה א) דאין צריכין מחשבה דסתמא לאכילת עוזדי כוכבים עומדת: **אמר חזקיה** שאני מתניתין דבמפרכסת קיימין שעדיין אין זה טומאה חמורה וסופה נמי שמא לא תבא לידי טומאה חמורה שהרי הוא יכול לגוררה לגירורים דקים פחותים פחותים מכזית עד שתכלה כולה ושוב לא טמא טומאת נבלות אבל נבלת עוף טהור כבר מתה ורואיה לטמא טומאה חמורה: **ומי אמר חזקיה הכי**. אלמא סבירא ליה לחזקיה הא דתנן דאין טומאת נבלות במפרכסת: **שחט זה**. בטמאה: אינה לאברים. אין צן נח מוחרי עליה משום אבר מן החי וכ"ש בטורה דליכא מידי דלישראל שרי ולעובד כוכבים אסור ואפילו רבי יוחנן מודי זה בטורה: א"ל מודה חזקיה דאינה מטמאה כבילה ואע"פ שמתרת לבני נח דלאה מכלל חיה ולכלל מתה לא באת וטומאת נבלות כותיב' וכי ימות: **דסני רב אושעיא כווסיה**. דאסורה לבני נח: **טומאת אוכלין**. אם נגעה בשרך וחזרה ונגעה באוכלין הואיל וישראל שחטה שחיטה מעלייתא וחזש עליה להאכילה לעובד כוכבים כרפרישת לעיל': **כפורש מן החי**. ומטמא מיד כאבר מן הנבלה דאמר' בהאי פירקא (לקמן דף קמ"ג): אבר מן החי מטמא כנבלה: **ובשר הפורש ממנה כפורש מן החי**. אין זו טומאה דבשר הפורש מן החי טהור ולהכי הוי חזקיה שחט אסור לבני נח: **אפילו לאחר שתצא נפשה**. הואיל ונחתך מחיים והיינו כר' יוחנן: **שחט זה אחד אינה מטמאה טומאת אוכלין**. דלא אשכחן היתר אכילה דכזית לא לישראל ולא לבני נח וכן נחמה ועודה מפרכסת: **טמאה טומאת אוכלין**. הואיל ויש היתר אכילה דזוגמתה אם שחטה ישראל השתא נמי מהניא לה הך מחשבת עובד כוכבים לצורך ישראל לשיייה אוכל: במקום שאין עושה אוסה טרפה. כגון חלי קנה: **שחט ישראל** וגמר עובד כוכבים טרפה: וגמרו ביד עובד כוכבים טרפה: יפה יפה. יותר מצער אחר מפני שלא הספיק דמו לנאת וכשחוטכו נבלע בתוכה לפי שכשהמה מוליאה נשמה היא מתאנחת ומוליא דמה יפה: ומתסין לה עד שתצא נפשה. כדתניא בארבע מיתות (פאהד"ן דף

א) [מספחה אהלת רפ"ב], ב) לעיל י"ג: א) [ויקרא י"א], ב) [ע"א ד"ה השומטן], א) [בטורה ר"ש], ב) [ר"מ מ"י], ב) [ז"ל התם בלא וי"ו. מהר"מ].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ובי ובי ובי וביחא ליה. ע"י לעיל דף קנ"ז ע"ב מוד"ה ומי:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה מהו שחטין ובי חיה היא ומצלת או דלמא:

מוסף רש"י

הרוצה לאכול בו. משום דמעלי כדאמר לקמן בסמוך הוואה שיכריא שי' (ועד ג'). מביח שחיטתה. שאני מחוסר הפשט ויכול לחתוכי מיד קודם יציאת הנפש וממין לה עד שתצא נפשה. דאמרין בארבע מיתות (פאהד"ן אג). מנין שאסור לאכול מן הבהמה קודם שתצא נפשה מ"ל לא תאכלו על הדם (ועד ג'). אחד עובר כוכבים בו. ולא אמרין במימה תליא מילתא והוא אבר מן החי לגבייה (ע"ב). ומדיחו יפה יפה. לפי שעדיין נבלה הדם נלאת ולא יצא (ע"ב).

א) מנין לאוכל מבהמה קודם שתצא נפשה שהוא בלא תעשה שנאמר ויקרא י"ט לא תאכלו על הדם ואסמכתא דרבנן בעלמא היא: **אחד עובד כוכבים ואחד ישראל מותרים בו**. דהואיל ומותר לישראל הותר אף לעובד כוכבים דליכא מידי דלישראל שרי ולעובד כוכבים אסור. אבל הך דלעיל שחיטת טמאה וכן שחיטת עובד כוכבים בטורה אין זה היתר לישראל ולעובד כוכבים נמי לא משתריא דחיה היא: **מסייע ליה לרב אידי**. הא דקתני שאף העובד כוכבים מותר בו: שיכריא. בשר זה טוב לרפואה: **צעי רבי אלעזר**. אמתניתין דישראל בטמאה ועובד כוכבים בטורה דטעמא דמשוין לה אוכלא משום שחיטה היא דהא נחמה אין זה טומאה: **שהה זה או דרם מהו**. מי הוי כנחירה ולא מטמאה: **דנשמה טהורה**. כאילו מטהרה לאכילה: **למאי**. הלכתא קא דייק כולי האי הכשר שחיטה בטורה: **מהו שחטיל על הנבלות שחטוה**. ישראל בטמאה ועובד כוכבים בטורה ומפרכסת ובלעה כלים צחייה והרי היא צאהל המת מהו שחטיל עליה כדאמרין בצבחה המקשה (לעיל דף קמ"ג): בלע טבעת טהורה ונכנס למהל המת לא טמאה הכא מאי כיון דאינה מטמאה טומאת נבלות חיה היא א) או דילמא כיון דטמאה טומאת אוכלין אינה מצלת דלאו בלוע הוא. וציראל בטורה לא מיבעי לן דודאי אינה מצלת הואיל ואף באכילה מותרת ועובד כוכבים בטמאה פשיטא לן דמצלת הואיל ואין זה טומאה של כלום אלמא חיה היא: א"ל מטמאה טומאת אוכלין. אלמא מתה היא: ומצלת. בתמיה: **אמר אביי אינה מצלת בו**. לחומרה: חייב. מיתה צמיד וחטאת בשוגג: והוא שכנסו. דגלי דעתיה דלא בטליה מעיקרא אבל נתכנס מאליו וכמו שכנסוהו תינוקות אחר הפשט לא הואיל ובטל מתחלה ונעשה עור תו לא הדר הוי בשר דלטומאת אוכלין הוא דמהניא מחשבה לשייה אוכלא דאפילו עור ששלקו מטמא טומאת אוכלין [לעיל ע"ב]: אחרי שעשאו כך אכל לשייה בשר לא: פלוגתא

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קכב.

עין משפט נר מצוה

מג א ב מיי פ"א מהל' של אבות הטומאות הלכה ט ופ"ד מהלכות מאכלות אסורות הלכה כ' א' ופ"ג מהלכות טומאת אוכלין הלכה י"א:

לעזי רש"י

הלדרוב"א. דבשת. הריצור"ן [הריצור"ן]. קיפור. ליתירד"א [ליישירד"א]. לטאה. לימצ"א. שבלול.

שיטה מקובצת

א' חזא הויא לך ואמרתה תחלה לכוליה כוית ביחד: מבטלן ולא נקט בטלן וכי איתמר דרב הונא בס"ד ומה"ד מפני שהעור משמע טעמא בעור תליא מלתא ואציג דלא בטלינהו איהו הס"ד: ומחסידי דבבל הוה כדאמר"י נמי התם כל תלתין יומין בדיק: ט' ואין זה דוחק כיון דמפרשינן מילתיה דר' יהודה הכי:

אי אמרת בשלמא פלגתו סכין לרבי ישמעאל לא במ"ה רב הונא דאמר בר' ישמעאל. ור"ת והא ר' ישמעאל בלא כנסו קאמר ור' יהודה צעי כנוס כדאמר רב הונא וי"ל דפלוגתייהו דר' ישמעאל ור"ע צפלטתו חיה לכך לא צעי ר' ישמעאל כנוס אבל פלטתו סכין אי לא צטל לרבי ישמעאל כריך נמי

כניסה ועוד דרבי ישמעאל נמי (א) צכנסו איירי ואין זה דוחק י"ו כמו דמפרש מילתיה דרבי יהודה הכי: **רב הונא דאמר כמאן.** לעיל (דף קכ"א.) כי קאמר אחד אמר מקצת פלטתו חיה ומקצת פלטתו סכין דצעי למימר דפלטתו סכין הוי פלוגתא דר' יהודה ורבנן דלר' יהודה לא צטל ט' לא מני למפך דאמר כמאן אי אמרת לר' ישמעאל דצטל כדפריך הכא דאיכא לאוקומי דר' יהודה דאית ביה כוית יחד אבל לרב הונא פריך שפיר כדפי' צקונט': **ד'אמר כמאן.** ור"ת ודילמא הא דאמר רב הונא צ' חלאי זימסי שישן על העור העור מצטלו מיירי בלא כנסו אבל כנסו מודה לר' ישמעאל וי"ל דהא פשיטא ולא איצטרך ליה לרב הונא לאשמועינן דעור מצטלן ט' (ועוד דהעור מצטלן משמע מתחלה העור מצטל ומו לא מהני לכו כנוס): **ע"ז אדם טהור.** כדמפרש טעמא דריש דס הגדה (גדה דף נ"ה.) ללא הוי דומיא דע"ס אדם דעור גזעו מחליף: **ע"ז דת אביו ואמו שמיחין בו.** ור"ת דמת אסור בהנאה וצכל אדם אסור לעשות מעורו שמיחין בו ט' מ"מ לא הוו גזרי רבנן משום דהך חששא שיהיה טעמא אלא משום דצבי ואמו דחמיר טובא ור"ת לומר דנקט צבי ואמו משום דשכיחי גביה: **אבל רישא שומאה דאורייתא היא.** והשתא חשיב עור אין גזעו מחליף משום דמקומו נעשה לנקת על צצר כדאמרין פרק דס הגדה (ט"ז): ואס

פלוגתא דר' ישמעאל ור"ע צפירקין (לקמן דף קכ"ד.) צמתני' דקתני הוי עליו שני חלאי זימסי מטמאין צמשה שהרי נשא כוית צבלה ואין מטמא צמגע דאין נוגע וחוזר ונוגע ור"ע אומר לא צמגע ולא צמשה אלא לר' ישמעאל לא מצטל עור ולר"ע מצטל: ה"ג אי

אליבא דמאן אי אליבא דר' ישמעאל האמר לא מבטל עור ואי אליבא דר"ע פשיטא האמר מבטל עור לעולם אליבא דרבי ישמעאל וכי אמר רבי ישמעאל לא מבטל עור ה"מ שפלטתו חיה אבל פלטתו סכין בטיל ת"ש ר' יהודה אומר האלל המכונס אם יש כוית במקום אחד חייבין עליו ואמר רב הונא והוא שכנסו אי אמרת בשלמא פלטתו סכין לרבי ישמעאל נמי לא בטיל רב הונא דאמר כרבי ישמעאל אלא אי אמרת פלטתו סכין לר' ישמעאל לא בטיל רב הונא דאמר כמאן אלא לעולם פלטתו סכין לר' ישמעאל לא בטיל ורב הונא דאמר כר"ע פשיטא מהו דתימא כי קאמר ר"ע ה"מ פלטתו סכין אבל פלטתו חיה לא בטיל קמ"ל טעמא דר"ע מפני שהעור מבטלן ל"ש פלט חיה ול"ש פלט סכין כדקתני סיפא מפני מה ר"ע מטהר בעור מפני שהעור מבטלן: **מתני' אלו ששורותיהן כבשרן עור האדם ועור חזיר של ישוב ט' יהודה אומר אף עור חזיר הבר ועור חמרת של גמל הרכה ועור הראש של עגל הרך ועור הפרסות ועור בית הבושת ועור השליל ועור של תחת האליה ועור האנקה והכה והלמאה והחומט ט' יהודה אומר הלמאה כחולדה ט' וכולן שעבדן או שהילך בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור האדם ט' ויחנן בן גורי אומר שמונה שרצים יש להן עורות: ג' אמר עולא דבר תורה עור אדם טהור ומה טעם אמרו טמא גזירה שמה יעשה אדם עורות אביו ואמו שמיחין ואיכא דמתני לה אסיפא וכולן שעבדן או שהילך בהן כדי עבודה טהורין חוץ מעור אדם אמר עולא דבר תורה עור אדם שעבדו טהור ומה טעם אמרו טמא גזירה שמה יעשה אדם עורות אביו ואמו שמיחין מאן דמתני לה ארישא כ"ש אסיפא ומאן דמתני אסיפא אבל ארישא שומאה דאורייתא: ועור חזיר [וכו'] במאי קמיפלגי מר סבר האי אשון והאי רכיך ומר סבר האי נמי רכיך: עור חמרת של גמל הרכה: וכמה גמל הרכה אמר עולא א"ר יהושע בן לוי כל זמן שלא טענה בעי ר' ירמיה הגיע זמנה למעון ולא טענה מהו בעי אביו לא הגיע זמנה למעון וטענה מהו תיקון יתיב ר"ל וקמיבעיא ליה כמה גמל הרכה א"ל רבי ישמעאל בר אבא הכי א"ר יהושע בן לוי כל זמן שלא טענה א"ל תיב לקבלי יתיב רבי זירא וקמיבעיא ליה כמה גמל הרכה א"ל רבין בר חיננא הכי אמר עולא א"ר יהושע בן לוי כל זמן שלא טענה הוה קתני לה א"ל חדא הויא לך ט' אמרת ט' תא חזי מה בין תקיפי ארעא דישראל לחסידי דבבל: ועור הראש וכו': וכמה עגל הרך עולא אמר בן שנתו ר' יוחנן אמר כל זמן שיונק איבעיא להו היכי קאמר עולא בן שנתו והוא שיונק ואמר**

(א) לעיל נה: [נחמס כח. מדה נה.]. (ב) כנשמה חיה ר' יוסין. (ג) ופ"ג בטון של גמל דבשת גמלס מרגוס חטרייא דגמליא. ערוך. (ד) [שנת ק"ן.]. (ה) פסחים מו. מ"ה נה. (ו) שנת ק"ן. (ז) [נה נה.]. (ח) [תענית כג. מגילה כח.]. (ט) עיין מהר"מ שהאריך על עור זה, ט' ז"ל ועוד דמשמע דהעור מצטל ומו לא מהני להו כנוס והשאר נמחק. מהר"מ וע"ש, ט' [וע"ה חו"ס זמח"ס ע"ה: ד"ה וצטרפה כחזו דעור הממ מותר ע"ש וע"ה חו"ס נה. נה. ד"ה שמה ומוס' ב"ק. ד"ה שהעור ומוס' ערכין. ד"ה נפשות ומוס' סנהדרין מת. ד"ה שמשקין.]

הגהות הב"ח

(א) חו"ס ד"ה אי אמרת וכו' דר' ישמעאל נמי איכא למימר דבכנסו איירי:

הגהות מהר"ב

רנשבור. [א] בעין משפט סי' מ"ג לצוק. י"ב ופ"ד מהל' אבות הטומאות ח' ט':

מוסף רש"י

אלו ששורותיהן כבשרן. לטמא טומאת נבלת [ובחיים כח.]. ועור הפרסות. מן הארמיה ולמטה [ובחיים כח.]. לעיל (גה). וכולן. כל אלו שנתו חממס ששורותיהן מטמאין כבשרן מפני שהוה רך ודרכו לאטל (פסחים מו.). שהילך בהן כדי עבודה. דרך עורות לשטמן לפני דריסת רגל אדם וחוה תמילת עיבודן (שם) כדרך שרגילין לתת עור לפני דורסן [ודה וה. ע"ש]. טהורין. צטלן מותרת צצר (שם). שמונה שרצים יש להן עורות. ופליג ארבעין דמתני האנקה והכה והלמאה והחומט ששורותיהן מטמאין כבשרן כבשרן. אלא חיה ארבעה לית להו עור (שבת קד.). כל זמן שיונק. ועור ראשו רך מולגין אותו ונאכל עמו (פסחים טד.).

זית הרוס. זית הנקבה: ועור של סתם האליה. עור הונג מתחת מקום שאין שער מפני שהוא רך: האנקה. הר"י וי"ן: הלטאה. ליתירד"א: חומט. לימ"א שתחלת צרייתו כעדשה לא וצדוק צתיק שלה שגדל והולך עמה תחלתו כעדשה ממש הוא בשוליו: הלטאה כחולדה. עורה חלוק מצברה: וכולן שעבדן. כל אלו שאמרו שהן מטמאין כבשר אס עיבדן נעשה עור וצטלו מתורת צצר וטהורין: או שהילך בהן. ששטן לדרוס עליהן צרגלים שהוא קצת עיבודן: יש להן עורות. ואין מטמאין כבשרן: ג' דבר סורה עור האדם טהור. ללאו צצר הוא ולא הוי צכלל מת: שטיחין. למטה ולקטדרא ליצב עליהן ששטחין עור על גבי מטה במקום חבלים: מאן דמתני לה. לדעולא: ארישא. דאפילו כי לא עיבדו נמי לא מטמא אלא מדרבנן כל שכן אסיפא דהא דקתני חוץ מעור האדם דאף על גב דעיבדו טמא מדרבנן הוה ומשום דעולא: ומאן דמתני לה. גזירה דעולא אסיפא: אבל ארישא כשלל עיבדו צבירה ליה דעומאתו מן התורה: אשון. קשה: שלא טענה. משוי: סיב לקצלי. שאמרת לי דבר טעם ויישר כרך: הוה קתני לה. חוזר ושונה פעם שניה כצבור שלא טענה: חדא הויא לך אמר. דבר חידוש אחד היה צידך שאין צדידו הרי אמרתם ולמה תחזור ותשנו פעם שניה להראות חממתך: ר"ל מתקיפי דארעא דישראל הוה כדאמרין צפרק קמא דיומא (דף ט'): מאן דמשתעי ריש לקיש צדידה יהבי ליה עיסקא בלא סהדי והכא א"ל מיב לקצלי ורבי זירא דמצבל סלק להכא כדאמרין צהשוכ את הפועלים (ב"מ דף פה.). רבי זירא אוחיב ארבעין תעניתו דנשתכח מיניה תלמודא דצבלאי ומחסידי צבבל הוה כדאמרין צהשוכ את הפועלים (שם) רבי זירא (אוחיב) כל תלתין יומין צדיק נפשיה ושגר תגורא וסליק צגוה חזי מאי אכספיה לשהוה מדרבנן: והוא שיונק. אבל פירש מלינק אף על פי שעדיין הוא צתוך שנתו כצר הוקשה עורו ואס עצר שנתו נמי אף על פי שיונק לא דתרתני צעין: וקאמר

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קבג.

עין משפט נר מצוה

מז א ב ג ד ה מיי פ"א
מהלכות שאר אבות
העומדות הל' י'
מז ר ז מיי פ"ג מהל'
כלים הלכה יא:

שיטה מקובצת

א] אם מפשיטו לעשות מן
העור שטיח למטה ושלחן
לשכב עליו או לישב עליו
דמפשיטו פשוט כדרך
שאנו עושין לא הוי העור
חבור לבשר שהנוגע בעור
לאו כנוגע בבשר דמי
אלא כדי אחיזה הוי
חבור וכו' ב] ולהמת
אם מפשיטו כפול שלם
לצורך חמת: ג] כדרך
שהחיה עושה והוא כולו
חבור: ד] סמוך לבשר
למקום חבור סביבות:
ה] ולרב לאו די חשב
ליה דאין די אלא א"כ:
ו] דששל על שלש היא
וקריעה: ז] דכיון דלא
הוה עלה ואטבילה והמים
קשים לה ולא חיים לכך
לא חייס עליה נמי: ח] אבל
משהופשט החיה כהופשט
כולה דמי ואין דרך להניחו
כך וכו':

איבו אמרה. להא שמעתא משמיה דריש לקיש והסומע טעה זין איבו לאצבו: וארבעי אמר בה. וארבעה דברים היה אומר בה זשיעור ד' מילין: עבודה. האי כדי עבודה דמתניתין: ליגיון. גדוה) העובדים להלחם על בית מלחמתם: קרקפלין. עור ראש אדם מת זה למכספות במלחמה:

בתנ"י המפשיט צבהמה וצחיה צטהורה. שחוטת והוא טמא או צטמאה וצלה והוא טהור אם מפשיטו לעשות מן העור שטיח למטה ושלחן אודמפשיטו פשוט כדרך שאנו עושין:

כדי אחיזה. הוי חבור יד להוציא טומאה מן הנצלה אם נוגע בו ולהכניס טומאה לצצר אם טהורה היא וטפי מהכל לא הוי יד להכניס ולהוציא טומאה. ולקמן מפרש כמה כדי אחיזה: ולחמת. אם מפשיטו י' כפול לא לזרזיך חמת כדכך אותן שעושין לזרזיך דבש ומתחיל מפיה והופכו כלפי זבה: **עד שיפשיט את החיה.**

הוי חבור והנוגע צבור כנוגע בצצר זין ליטמא זין לטמא מפני שהחיה קשה להפשיט מכל האצרים: המרגיל. והמתחיל לחותכו מרגילה כלפי ראשה ומפשיטה כפול לחמת כולו חבור מפני שהחיה לכוף הפשטו הוא לפיכך כולו חבור והנוגע חף צבור המופשט כנוגע בצצר: **עור שעל הזואר.** מעצמו נפשט לפיכך אינו חבור לעשות המופשט הראשון חבור כדרך שהחיה עושה אדהא כולו חבור דקתני לאו דוקא כולו אלא עד החזה:

גב' מכאן ואילך. משהפשיט כדי אחיזה צפשוט על פני כולו לאחר שדקדקו מן הזואר עד הוצנצמנות כדרך המפשיטין והפשיט כדי אחיזה סביבות כולו: **טהור המופשט.** עד מקום חבורו אצל מחבורו ואילך הוא טמא משום שומר כדאמרן [ק"ת]. צנוגע כנגד הצצר מאחוריו: **טפת.** מן העור המופשט סמוך ל' למקום חבור סביבות כולו הוי בית יד וטמא מפני שזרזיך לו שאחזו שם ומושך ומפשיט מאליו ולרב לאו יד חשיב ליה זואר"כ

מטלטלין בו את האוכל: **כשיעור הוה.** כדי אחיזה: **צבור שנגנז הצצר.** שלא נפשט עדיין: **צטפה ראשון.** הסמוך לכדי אחיזה כגון שלא הפשיט אלא טפחיים לדאותו טפה הסמוך לכדי אחיזה אינו אוחז בו ומושך לפי שנות לו לאחוז צפת העור ולמשוך ולא זה ולא זה טוב לו אלא מפשיט

צסקין אצל לאחר שהפשיט קצת שלשה טפחים וארבעה והעור המופשט מכביד כלפי מטה אוחז צטפה הסמוך לצצר ומושך וכוצד העור מסיעו: יש טפה ששיעורו כפול: **טלים שהתחיל בה לקורעה.** שנטמאה ובה לקורעה לצטלה מתורת טלית ומאחר שאינה ראויה למלאכה הראשונה ואין שמה עליה מטרת אע"פ שיש צשיירה שלש על שלש ועדיין ראויה לקבל טומאה טהורה מטומאתה ראשונה דומיא דכלי חרס דצצירתו מטהרתו וצצריו מקבלין טומאה כדאמרין באלו טרפות (לעיל דף מד): הן וקרקרותיהן ודופנותיהן. ואף על גב דאמר צבהמה המקשה (לעיל דף עב): שלשה על שלשה שהיה טמא מדרס ומגע הזו וחלקו טהור מן המדרס ועדיין טמא מגע הזו אלתמא טומאת א] שלשה על שלשה דחוי ליה לא צטלה מיייה התם הוא דהוה עליה צ' טומאות טומאת מדרס חמורה וטומאת מגע קלה אהניא ליה חלוקה לצטל ממנו טומאת מדרס דמו לא חזי ליה ופשה לה טומאת מגע דחויא לשלש אצבעות אצל הכא חד שמא הוא כולה טומאה ב] ודשלשה על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמא מיינה דמו לא פש עליה מיידי: לא שנו אלא צטלים צטולם יום. שנטמאה והטבילה זרזיך להשתמש בה טהרות קודם שיעריב שמה ולפיכך צא לקורעה דהכא הוא דלא גזרינן דליקריעה כולה אצל רוצא לא דילמא חיים עליה ולא אחי למקורע רוצא דכיון דלא חס זעליה אטבילה שהמים קשין לה ולא חס לכך לא חיים עליה נמי וקרע רוצא: אצל. טמאה ולא הטבילה ובה לטהרה בקריעה זו לא סגי לה צרוצא עד שיקרענה כולה: **דינמא לא אחי.** למעבד רוצא אלא פלגא ואמר רוצא הוא: **חדא.** צטבולת יום ליכא לאוקומה ולהשתמש בה ציוס שהטבילה שהרוחה אינו מצין בה שנקרעה לטהר וצבור על ידי צטילתה משתמשין בה ויאמרו טבילה בת יומא עולה צלא הערב שמש ועל כרחך מתניתין לאו ציוס טבילה עסקינן אלא צשלא הטבילה כל עיקר וקרעה ציוס המחרת לטומאתה דהרואהו משתמש בה אומר שהטבילה אהמוול: **ועוד.** דקאמרת גזירה רוצה אהו חליה: עולת

איבו אמרה וארבעי אמר בה וחדא מינייהו עבודה ב' א"ר יוסי בר' חנינא לא שנו אלא לפניו אבל לאחריו אפילו מיל אחד אינו חזור ב' רב אחא בר יעקב אמר ומינה מיל הוא דאינו חזור הא פחות ממיל חזור: ת"ר) ליגיון העובר ממקום למקום ונכנס לבית הבית טמא שאין לך כל ליגיון וליגיון שאין לו כמה קרקפלין ואל תחמה שהרי קרקפלו של ר' ישמעאל מונח בראש מלכים: **מתנ"י** המפשיט בבהמה ובחיה במהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשיטיח כדי אחיזה ולחמת עד שיפשיט את החיה יהמרגיל כולו חבור לטומאה ליטמא ולטמא עור שעל הצואר רבי יוחנן בן גורי אומר אינו חבור והכ"א חבור עד שיפשיט את כולו: **גב' מכאן ואילך מאי אמר רב יהודה המופשט רבי אסי אמר טפה הסמוך לבשר טמא מיתבי המפשיט כשיעור הזה מכאן ואילך הנוגע במופשט מהור מאי לאו אפי' בטפה הסמוך לבשר לא לבד מטפה הסמוך לבשר תא שמע בעור שצנגד הבשר טמא עור שצנגד הבשר טמא הא בטפה הסמוך לבשר מהור תנא כל טפה הסמוך לבשר עור שצנגד הבשר קרי ליה ת"ש המפשיט בבהמה ובחיה במהורה ובטמאה בדקה ובגסה לשיטיח כדי אחיזה וטפה הסמוך לבשר מהור הכא במאי עסקינן בטפה ראשון תנא כמה כדי אחיזה טפה חפול תניא נמי הכי כמה כדי אחיזה טפה כפול תנן התם יטלית שהתחיל בה לקורעה כיון שנקרע רובה שוב אינו חבור וטהורה אמר רב נחמן אמר רבה בר אבהו ולא שנו אלא בטלית טבולת יום דמיגו דלא חס עליה ואטבילה לא חיים עליה וקרע לה רובה אבל טלית שאינה טבולת יום לא גזרה דלמא לא אתי למיקרעה רובה אמר רבה שתי תשובות בדבר חדא ששמא יאמרו טבילה בת יומא עולה ועוד עולת**

הג' כן צ"כ ולפי פירושו לא נטמא צ"כ וגם צשמעתין אלא עד כדי אחיזה ולא כדי אחיזה בכלל דהיינו פחות מכשיעור שמוכיר לגס: **בפירוש ר"ח גרסינן** בטפה הסמוך לבשר טמא ופריך לרב דאמר טהור המופשט ומשני הכא צמאי עסקינן בטפה ראשון פירוש טפה ראשון כשמתחיל להפשיט העור עד כדי אחיזה וטפה הוי טפה כפול כמו שפרש צסמוך ופרושי קא מפרש עד כמה כדי אחיזה היינו טפה סמוך לצצר: **צצירת** שהתחיל בה לקורעה ב'. פרי"ת כיון שנקרע רוצה הויא טהורה למפרע מתחלת קריעה ולשון שהתחיל לקורעה משמע כפירושו ומה שקשה לפירוש הקונטרס מפורש צפרק צבהמה המקשה (לעיל דף עב: ד"ה צפת): עולת

הוא דהוה עליה צ' טומאות טומאת מדרס חמורה וטומאת מגע קלה אהניא ליה חלוקה לצטל ממנו טומאת מדרס דמו לא חזי ליה ופשה לה טומאת מגע דחויא לשלש אצבעות אצל הכא חד שמא הוא כולה טומאה ב] ודשלשה על שלשה היא וקריעה מהניא לצטולי שמא מיינה דמו לא פש עליה מיידי: לא שנו אלא צטלים צטולם יום. שנטמאה והטבילה זרזיך להשתמש בה טהרות קודם שיעריב שמה ולפיכך צא לקורעה דהכא הוא דלא גזרינן דליקריעה כולה אצל רוצא לא דילמא חיים עליה ולא אחי למקורע רוצא דכיון דלא חס זעליה אטבילה שהמים קשין לה ולא חס לכך לא חיים עליה נמי וקרע רוצא: אצל. טמאה ולא הטבילה ובה לטהרה בקריעה זו לא סגי לה צרוצא עד שיקרענה כולה: **דינמא לא אחי.** למעבד רוצא אלא פלגא ואמר רוצא הוא: **חדא.** צטבולת יום ליכא לאוקומה ולהשתמש בה ציוס שהטבילה שהרוחה אינו מצין בה שנקרעה לטהר וצבור על ידי צטילתה משתמשין בה ויאמרו טבילה בת יומא עולה צלא הערב שמש ועל כרחך מתניתין לאו ציוס טבילה עסקינן אלא צשלא הטבילה כל עיקר וקרעה ציוס המחרת לטומאתה דהרואהו משתמש בה אומר שהטבילה אהמוול: **ועוד.** דקאמרת גזירה רוצה אהו חליה: עולת

א] נפסחים מו. צרכות מו. ע"ש. צ] נפסחים מו. איתא אמר רב אחא ומינה מיל הוא דלעין. א] (צרכות ט פסחים ט) ומוספתא פ"ח ה"ו. ד] ומוספתא פ"ח. ה] ומוספתא ט. ו] כלים פ"ח מ"ח. ז] שבת נו. ח] צ"ח ט"פ. ה] הגוים. ט] נלומר שהעור נשארית כפולה כמות שהיא צלא שטות. מ"ט. י] (ל"ז ב').

הגהות הב"ח

א] תוס' ד"ה טהור וכו' אצל משהופשט החיה שרוב אין קשה להפשיט ואין דרך להניחו ק': ב] בא"ד משום יד קשה ללחמת לא אחי כל העור חבור לא היה לו לטמא אלא טפה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה טלית וכו'. ואע"ג דאמר צבהמה הנקשה שלשה על שלשה שהיה טמא וכו' אלתמא טומאת שלש על שלש דחוי ליה וכו' כ"ל: ב] בא"ד טלה טומאה דשלש על שלש טמא וכו'. כ"ל וכו' הנ"ל פ"ג מהל' כו"ס ה"ג יא ד"ה מן וכו'.

מוסף רש"י

איבו אמרה. ר' איבו אמרה להא מילתא משמיה דריש לקיש ולא ר' אבהו אמרה (נפסחים מו). לא שנו אלא לפניו. זעטילת ידים ואחפלה דמהלך כדרך קא. דלילו בגל יקר עד מילין דמה יש לו להפקיד (שם). ומינה. מהא דר' יוסי בר חנינא דאמר צבהמה אפילו מיל אינו חבור, דוקא מיל קאמר הא פחות ממיל חבור (שם).